

Økonomi- og Indenrigsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

valg@oim.dk

DATO: 11. december 2012
SAGSNR.: 2012 - 3788
ID NR.: 212641

Høring - over forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale og regionale valg (Digital stemmeafgivning og stemmeoptælling)

Ved e-mail af 16-11-2012 har Økonomi- og Indenrigsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte forslag.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Advokatrådet kan tilslutte sig de indledende bemærkninger i lovforslaget, hvorefter det er afgørende, at indførelse digital stemmeafgivning ved fremmødevalg, i givet fald må ske med bevarelse af såvel sikkerheden for et korrekt valgresultat og vælgernes tillid til valghandlingen. Dette er helt afgørende for et velfungerende retssamfund, idet tilliden til valghandlingen er en afgørende forudsætning for tillid til de valgte repræsentanters udførelse af deres hverv, herunder deltagelse i den parlamentariske lovgivningsproces.

Advokatrådet har noteret sig, at loven alene vil give adgang til enkeltstående tilladelser til digital stemmeafgivning ved fremmødevalg efter ansøgning, og at der i forbindelse med tilladelsen vil blive taget stilling til, hvorvidt det skal være frivilligt eller obligatorisk for vælgere, der skal stemme på et afstemningssted, at benytte det digitale system. Ligeledes er det noteret, at der ved fastlæggelse af rammerne for digitale valg i Danmark vil blive taget hensyn til Europarådets anbefalinger om juridiske, operationelle og tekniske standarder for e-valg (Recommendation Rec (2004) 11 on legal, operational and technical standards for e-voting) med fornøden hensyntagen til senere teknologisk udvikling.

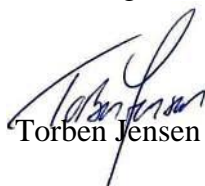
Advokatrådet forudsætter i den forbindelse, at der i arbejdet med fastsættelsen af disse rammer, også vil blive inddraget anden relevant national og international praktisk erfaring med digitale valghandlinger, hvorved bemærkes, at sådanne erfaringer slet ikke synes omtalt i lovforslaget

Advokatrådet har også bemærket, at det i lovforslaget er forudsat, at der afholdes et statsligt udbud ”..vedrørende udvælgelse af det eller de systemer, som kommuner, der har fået tilladelse af ministeren til, at stemmeafgivning i kommunen, stemmeoptællingen eller begge sker digitalt, må anvende til formålet. De systemer, der udvælges efter et udbud, forudsættes at kunne anvendes ved flere valghandlinger eller afstemninger. Udvalgelsen af det eller de systemer, der efter et udbud kan anvendes ved valg i Danmark, vil kunne gælde for alle typer af lovbestemte valg og afstemninger, dvs. både for folketingsvalg, Europa-Parlamentsvalg, kommunale og regionale valg samt folkeafstemninger”, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 2.

Advokatrådet skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at evt. anvendelse af forskellige systemer nok kan medvirke til at skabe et så bredt erfaringsgrundlag som muligt med digital stemmeafgivning, hvilket også ses angivet som et af lovforslagets formål, jf. afsnit 5.1. i de almindelige bemærkninger. Advokatrådet finder dog anledning til at påpege, at der ved gennemførelse af sådant udbud og valg af system(er) bør indgå fornøden hensyntagen til ikke alene interoperabilitet sådanne systemer i mellem, men også til at valghandlingen gives så ensartet et udtryk som muligt bl.a. af hensyn til bevarelse af tilliden til valghandlingen. Advokatrådet skal derfor henstille til, at der i givet fald alene udvælges ét system, og at evt. udvælgelse af flere systemer kun sker efter grundige overvejelser om henholdsvis fordele og ulemper derved.

Endelig bemærkes det, at lovforslaget indeholder bemyndigelse til at økonomi- og erhvervsministeren kan foretage de nødvendige tilpasninger af reglerne i valglovgivningen med henblik på at muliggøre digital stemmeafgivning og stemmeoptælling. De regler, der kan fraviges eller tilpasses er udtømmende opregnet i lovforslaget. Under hensyn til at tilliden til valghandlinger, som nævnt indledningsvis, er helt afgørende for et velfungerende retssamfund, skal Advokatrådet påpege væsentligheden af, at sådanne evt. fravigelser eller tilpasninger sendes i forudgående høring med iagttagelse af en passende høringsfrist, idet der først efter udvælgelse af systemer og ved udarbejdelse af disse regler vil være tilvejebragt et fyldestgørende grundlag for stillingtagen til, hvorvidt den eksisterende sikkerhed for et korrekt valgresultat og vælgernes tillid til valghandlingen kan opretholdes

Med venlig hilsen

Torben Jensen